

Analytická geometrie

Jaroslav Drobek

jaroslav.drobek@goa-orlova.cz

Gymnázium a Obchodní akademie Orlová

8. Elipsa

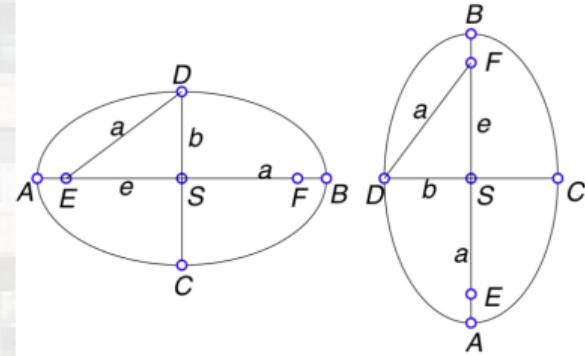
GOA –
ORLOVA.CZ

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek elipsy**.

Rovnice elipsy

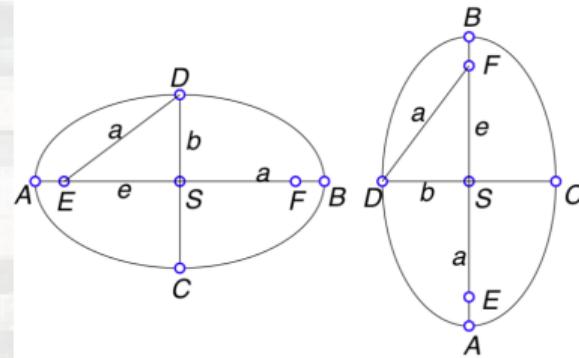
Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. ohnisek elipsy.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek elipsy**.

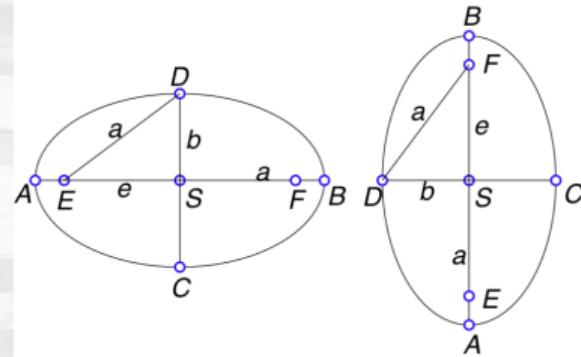
- Bod S je **střed** elipsy.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

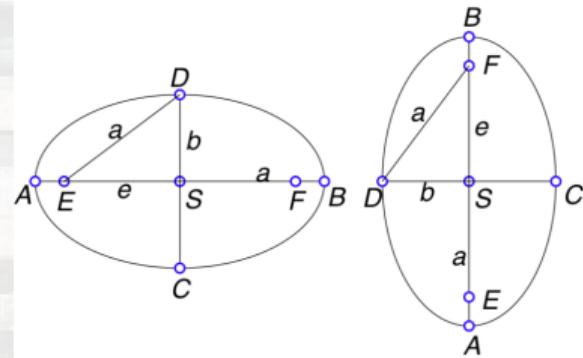
- Bod S je **střed** elipsy.
- Body E, F jsou **ohniska** elipsy.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

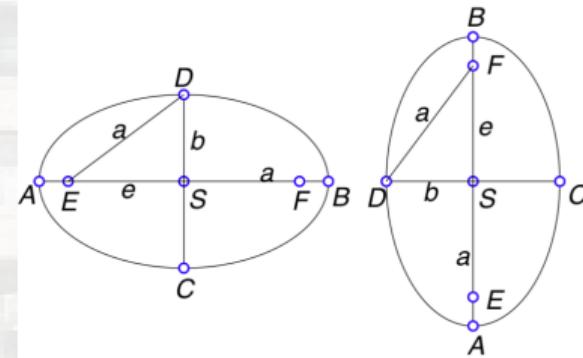
- Bod S je **střed** elipsy.
- Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. ohnisek elipsy.

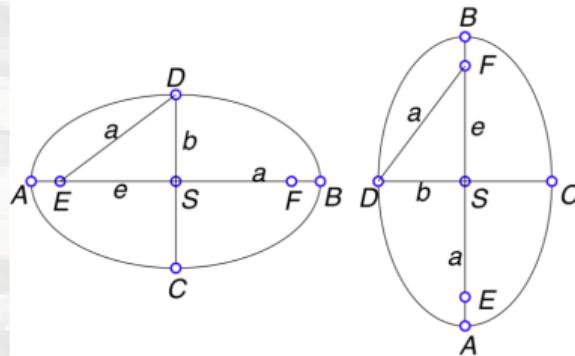
- Bod S je **střed** elipsy.
- Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.
- Přímka AB je **hlavní osa** elipsy.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

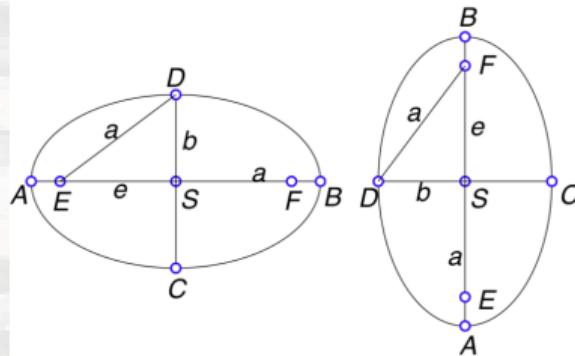
- Bod S je **střed** elipsy.
- Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.
- Přímka AB je **hlavní osa** elipsy.
- Vzdálenost $|AS|$ ($= |BS|$) je **hlavní poloosa** elipsy; označuje se **a**.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

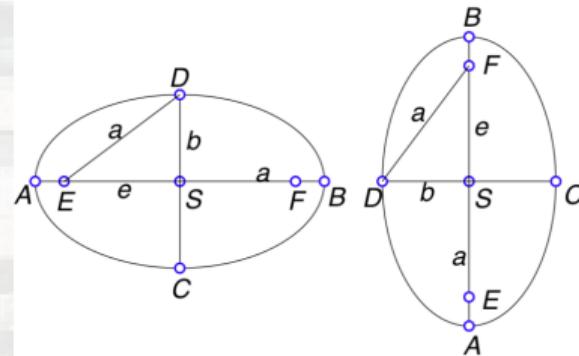
- ▶ Bod S je **střed** elipsy.
- ▶ Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- ▶ Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka AB je **hlavní osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|AS|$ ($= |BS|$) je **hlavní poloosa** elipsy; označuje se **a**.
- ▶ Body C, D jsou **vedlejší vrcholy** elipsy.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

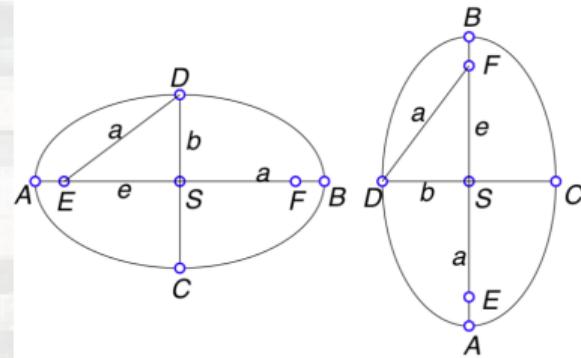
- ▶ Bod S je **střed** elipsy.
- ▶ Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- ▶ Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka AB je **hlavní osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|AS|$ ($= |BS|$) je **hlavní poloosa** elipsy; označuje se **a**.
- ▶ Body C, D jsou **vedlejší vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka CD je **vedlejší osa** elipsy.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

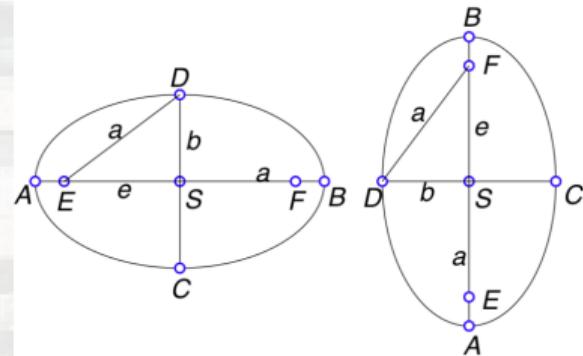
- ▶ Bod S je **střed** elipsy.
- ▶ Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- ▶ Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka AB je **hlavní osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|AS| (= |BS|)$ je **hlavní poloosa** elipsy; označuje se **a**.
- ▶ Body C, D jsou **vedlejší vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka CD je **vedlejší osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|CS| (= |DS|)$ je **vedlejší poloosa** elipsy; označuje se **b**.

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

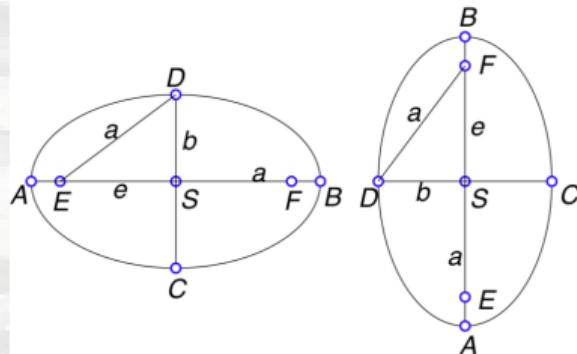
- ▶ Bod S je **střed** elipsy.
- ▶ Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- ▶ Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka AB je **hlavní osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|AS| (= |BS|)$ je **hlavní poloosa** elipsy; označuje se **a** .
- ▶ Body C, D jsou **vedlejší vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka CD je **vedlejší osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|CS| (= |DS|)$ je **vedlejší poloosa** elipsy; označuje se **b** .
- ▶ Vzdálenost $|ES| (= |FS|)$ je **výstřednost (excentricita)** elipsy; označuje se **e** .

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

- ▶ Bod S je **střed** elipsy.
- ▶ Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- ▶ Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka AB je **hlavní osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|AS| (= |BS|)$ je **hlavní poloosa** elipsy; označuje se **a** .
- ▶ Body C, D jsou **vedlejší vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka CD je **vedlejší osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|CS| (= |DS|)$ je **vedlejší poloosa** elipsy; označuje se **b** .
- ▶ Vzdálenost $|ES| (= |FS|)$ je **výstřednost (excentricita)** elipsy; označuje se **e** .

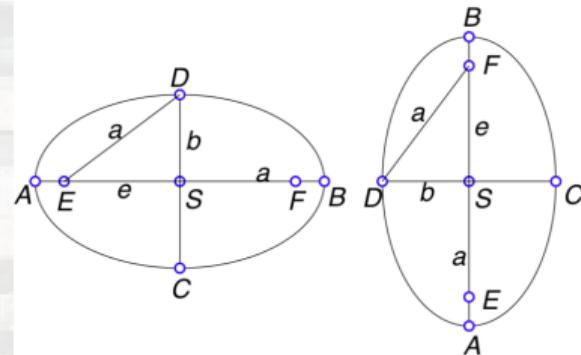
Platí

- ▶ $|DE| = |DF| = a$

Rovnice elipsy

Elipsa je množina všech bodů v rovině, které mají stejný součet vzdáleností od dvou daných bodů, tzv. **ohnisek** elipsy.

- ▶ Bod S je **střed** elipsy.
- ▶ Body E, F jsou **ohniska** elipsy.
- ▶ Body A, B jsou **hlavní vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka AB je **hlavní osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|AS| (= |BS|)$ je **hlavní poloosa** elipsy; označuje se **a** .
- ▶ Body C, D jsou **vedlejší vrcholy** elipsy.
- ▶ Přímka CD je **vedlejší osa** elipsy.
- ▶ Vzdálenost $|CS| (= |DS|)$ je **vedlejší poloosa** elipsy; označuje se **b** .
- ▶ Vzdálenost $|ES| (= |FS|)$ je **výstřednost (excentricita)** elipsy; označuje se **e** .

Platí

- ▶ $|DE| = |DF| = a$
- ▶ $a^2 = b^2 + e^2$.

Rovnice elipsy

Elipsa o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b

► Středová rovnice:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Elipsa o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b

► Středová rovnice:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_x$,

Rovnice elipsy

Elipsa o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b

► Středová rovnice:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_x$,

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_y$.

Rovnice elipsy

Elipsa o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b

- ▶ Středová rovnice:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_x$,

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_y$.

- ▶ Obecná rovnice: $px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0,$

Rovnice elipsy

Elipsa o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b

► Středová rovnice:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_x$,

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_y$.

► Obecná rovnice: $px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0$,

kde $\left\{ \begin{array}{l} p = b^2, \quad q = a^2, \quad r = -b^2m, \quad s = -a^2n, \quad t = m^2b^2 + n^2a^2 - a^2b^2, \end{array} \right. \quad \text{je-li } AB \parallel o_x,$

Rovnice elipsy

Elipsa o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b

- Středová rovnice:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_x$,

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

je-li $AB \parallel o_y$.

- Obecná rovnice: $px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0,$

kde $\begin{cases} p = b^2, q = a^2, r = -b^2m, s = -a^2n, t = m^2b^2 + n^2a^2 - a^2b^2, & \text{je-li } AB \parallel o_x, \\ p = a^2, q = b^2, r = -a^2m, s = -b^2n, t = m^2a^2 + n^2b^2 - a^2b^2, & \text{je-li } AB \parallel o_y. \end{cases}$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná?

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \implies AS \parallel o_y$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \implies AS \parallel o_y \implies \underbrace{AB} \parallel \underbrace{o_y}$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \implies AS \parallel o_y \implies \underline{AB} \parallel o_y$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \implies AS \parallel o_y \implies \text{AB} \parallel o_y$
 $S = [2; 1] \implies m = 2, n = 1,$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS|$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2}$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES|$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \implies AS \parallel o_y \implies \text{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \implies m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2}$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \implies AS \parallel o_y \implies \text{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \implies m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \implies AS \parallel o_y \implies \text{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \implies m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b =$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b =$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2}$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2} = \sqrt{5^2 - 4^2}$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2} = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{9} = 3,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2} = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{9} = 3,$$

► středová:
$$\frac{(x-2)^2}{9} + \frac{(y-1)^2}{25} = 1$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \overbrace{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2} = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{9} = 3,$$

► středová:
$$\frac{(x-2)^2}{9} + \frac{(y-1)^2}{25} = 1$$

► obecná

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

► Obecná rovnice elipsy:

$$px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0.$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow AB \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2} = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{9} = 3,$$

► středová:
$$\frac{(x-2)^2}{9} + \frac{(y-1)^2}{25} = 1$$

► obecná – upravíme středovou:

$$25(x-2)^2 + 9(y-1)^2 = 25 \cdot 9$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

► Obecná rovnice elipsy:

$$px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0.$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow AB \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2} = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{9} = 3,$$

► středová:
$$\frac{(x-2)^2}{9} + \frac{(y-1)^2}{25} = 1$$

► obecná – upravíme středovou:

$$25(x-2)^2 + 9(y-1)^2 = 25 \cdot 9$$

$$25(x^2 - 4x + 4) + 9(y^2 - 2y + 1) = 225$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

► Obecná rovnice elipsy:

$$px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0.$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow AB \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2} = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{9} = 3,$$

► středová:
$$\frac{(x-2)^2}{9} + \frac{(y-1)^2}{25} = 1$$

► obecná – upravíme středovou:

$$25(x-2)^2 + 9(y-1)^2 = 25 \cdot 9$$

$$25(x^2 - 4x + 4) + 9(y^2 - 2y + 1) = 225$$

$$25x^2 + 9y^2 - 100x - 18y + 100 + 9 - 225 = 0$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

► Obecná rovnice elipsy:

$$px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0.$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.1 Najděte středovou a obecnou rovnici elipsy se středem $S = [2; 1]$, hlavním vrcholem $A = [2; 6]$ a ohniskem $E = [2; -3]$.

Jak je elipsa orientovaná? $\dots x_A = 2 = x_S \Rightarrow AS \parallel o_y \Rightarrow \underline{AB} \parallel o_y$

$$S = [2; 1] \Rightarrow m = 2, n = 1,$$

$$a = |AS| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-6)^2} = \sqrt{5^2} = 5,$$

$$e = |ES| = \sqrt{(2-2)^2 + (1-(-3))^2} = \sqrt{4^2} = 4,$$

$$b = \sqrt{a^2 - e^2} = \sqrt{5^2 - 4^2} = \sqrt{9} = 3,$$

► středová:
$$\frac{(x-2)^2}{9} + \frac{(y-1)^2}{25} = 1$$

► obecná – upravíme středovou:

$$25(x-2)^2 + 9(y-1)^2 = 25 \cdot 9$$

$$25(x^2 - 4x + 4) + 9(y^2 - 2y + 1) = 225$$

$$25x^2 + 9y^2 - 100x - 18y + 100 + 9 - 225 = 0$$

$25x^2 + 9y^2 - 100x - 18y - 116 = 0$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

► Obecná rovnice elipsy:

$$px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0.$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 = 0$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2$$

$$+ 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 = 0$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2$$

$$+ 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 = 0$$

$$4(x + 2)^2 + 9(y - 1)^2 - 16 - 9 - 11 = 0$$

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \end{aligned}$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 = 0$$

$$4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2$$

$$+ 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 = 0$$

$$4(x + 2)^2 + 9(y - 1)^2 - 16 - 9 - 11 = 0$$

$$4(x + 2)^2 + 9(y - 1)^2 = 36$$

$$\frac{(x + 2)^2}{3^2} + \frac{(y - 1)^2}{2^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2, n = 1$,

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2, n = 1, \underline{\underline{S = [-2; 1]}}$,

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2, n = 1, S = [-2; 1], \underline{\underline{a = 3}}, \underline{\underline{b = 2}}$,

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2, n = 1, S = [-2; 1], a = 3, b = 2$,

Ohniska:

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2$, $n = 1$, $S = [-2; 1]$, $a = 3$, $b = 2$,

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

Ohniska: Protože $AB \parallel o_x$, platí $E = [-2 - e; 1]$, $F = [-2 + e; 1]$,

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2$, $n = 1$, $S = [-2; 1]$, $a = 3$, $b = 2$,

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Ohniska: Protože $AB \parallel o_x$, platí $E = [-2 - e; 1]$, $F = [-2 + e; 1]$,

kde $e =$,

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2$, $n = 1$, $S = [-2; 1]$, $a = 3$, $b = 2$,

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Ohniska: Protože $AB \parallel o_x$, platí $E = [-2 - e; 1]$, $F = [-2 + e; 1]$,

kde $e = \sqrt{a^2 - b^2}$,

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2$, $n = 1$, $S = [-2; 1]$, $a = 3$, $b = 2$,

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Ohniska: Protože $AB \parallel o_x$, platí $E = [-2 - e; 1]$, $F = [-2 + e; 1]$,

kde $e = \sqrt{a^2 - b^2} = \sqrt{3^2 - 2^2} = \sqrt{5}$,

Rovnice elipsy

Příklad 8.2 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} 4x^2 + 9y^2 + 16x - 18y - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x) + 9(y^2 - 2y) - 11 &= 0 \\ 4(x^2 + 4x + 2^2) - 4 \cdot 2^2 & \\ + 9(y^2 - 2y + (-1)^2) - 9(-1)^2 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 - 16 - 9 - 11 &= 0 \\ 4(x+2)^2 + 9(y-1)^2 &= 36 \\ \frac{(x+2)^2}{3^2} + \frac{(y-1)^2}{2^2} &= 1, \end{aligned}$$

odkud $m = -2$, $n = 1$, $S = [-2; 1]$, $a = 3$, $b = 2$,

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x-m)^2}{a^2} + \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x-m)^2}{b^2} + \frac{(y-n)^2}{a^2} = 1,$$

► Výstřednost a poloosy:

$$a^2 = b^2 + e^2$$

Ohniska: Protože $AB \parallel o_x$, platí $E = [-2 - e; 1]$, $F = [-2 + e; 1]$,

kde $e = \sqrt{a^2 - b^2} = \sqrt{3^2 - 2^2} = \sqrt{5}$, tj. $E = [-2 - \sqrt{5}; 1]$, $F = [-2 + \sqrt{5}; 1]$.

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$$

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2 \right) - \left(\frac{3}{2}\right)^2$$

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

- ▶ Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2 \right) - \left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 + 3 = 0$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2 \right) - \left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 - \frac{9}{4} + 3 = 0$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2\right) - \left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 - \frac{9}{4} + 3 = 0$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 = -\frac{3}{4}$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2\right) - \left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 - \frac{9}{4} + 3 = 0$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 = -\frac{3}{4}$$

$$-\frac{\left(x + \frac{3}{2}\right)^2}{\frac{3}{4}} - \frac{y^2}{\frac{1}{4}} = 1$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2\right) - \left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 + 3 = 0$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 - \frac{9}{4} + 3 = 0$$

$$\left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 = -\frac{3}{4}$$

$$-\frac{\left(x + \frac{3}{2}\right)^2}{\frac{3}{4}} - \frac{y^2}{\frac{1}{4}} = 1$$

$$-\frac{\left(x + \frac{3}{2}\right)^2}{\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} - \frac{y^2}{\left(\frac{1}{2}\right)^2} = 1$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} x^2 + 3x + 3y^2 + 3 &= 0 \\ \left(x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2\right) - \left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 + 3 &= 0 \\ \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 - \frac{9}{4} + 3 &= 0 \\ \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 &= -\frac{3}{4} \\ -\frac{\left(x + \frac{3}{2}\right)^2}{\frac{3}{4}} - \frac{y^2}{\frac{1}{4}} &= 1 \\ -\frac{\left(x + \frac{3}{2}\right)^2}{\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} - \frac{y^2}{\left(\frac{1}{2}\right)^2} &= 1 \end{aligned}$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

... nelze upravit do středového tvaru elipsy

Rovnice elipsy

Příklad 8.3 Určete střed, ohniska a poloosy elipsy dané rovnicí $x^2 + 3x + 3y^2 + 3 = 0$.

Zjistíme středovou rovnici – výraz na levé straně upravíme (dvojitým) doplněním na čtverec:

$$\begin{aligned} x^2 + 3x + 3y^2 + 3 &= 0 \\ \left(x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2\right) - \left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 + 3 &= 0 \\ \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 - \frac{9}{4} + 3 &= 0 \\ \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 + 3y^2 &= -\frac{3}{4} \\ -\frac{\left(x + \frac{3}{2}\right)^2}{\frac{3}{4}} - \frac{y^2}{\frac{1}{4}} &= 1 \\ -\frac{\left(x + \frac{3}{2}\right)^2}{\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2} - \frac{y^2}{\left(\frac{1}{2}\right)^2} &= 1 \end{aligned}$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_x$:

$$\frac{(x - m)^2}{a^2} + \frac{(y - n)^2}{b^2} = 1,$$

► Středová rovnice elipsy pro $AB \parallel o_y$:

$$\frac{(x - m)^2}{b^2} + \frac{(y - n)^2}{a^2} = 1,$$

... nelze upravit do středového tvaru elipsy
 $\Rightarrow$ nejde o elipsu

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- $p \cap k = \emptyset$,

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- $p \cap k = \{P\}$,

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy**.

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy**.
- $p \cap k = \{P, Q\}$,

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

-
- ▶ Vyšetřujeme množinu $p \cap k$,

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

-
- ▶ Vyšetřujeme množinu $p \cap k$, tj. hledáme body $[x; y]$ takové, že $[x; y] \in p \wedge [x; y] \in k$.

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

-
- ▶ Vyšetřujeme množinu $p \cap k$, tj. hledáme body $[x; y]$ takové, že $[x; y] \in p \wedge [x; y] \in k$.
  - ▶ Bod patří do nějakého objektu, splňují-li jeho souřadnice rovnici tohoto objektu:

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

-
- ▶ Vyšetřujeme množinu $p \cap k$, tj. hledáme body $[x; y]$ takové, že $[x; y] \in p \wedge [x; y] \in k$.
  - ▶ Bod patří do nějakého objektu, splňují-li jeho souřadnice rovnici tohoto objektu:
 $[x; y] \in p \iff x - 3y + 1 = 0$

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

-
- ▶ Vyšetřujeme množinu $p \cap k$, tj. hledáme body $[x; y]$ takové, že $[x; y] \in p \wedge [x; y] \in k$.
  - ▶ Bod patří do nějakého objektu, splňují-li jeho souřadnice rovnici tohoto objektu:

$$[x; y] \in p \iff x - 3y + 1 = 0$$

$$[x; y] \in k \iff \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$$

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

-
- ▶ Vyšetřujeme množinu $p \cap k$, tj. hledáme body $[x; y]$ takové, že $[x; y] \in p \wedge [x; y] \in k$.
  - ▶ Bod patří do nějakého objektu, splňují-li jeho souřadnice rovnici tohoto objektu:
$$[x; y] \in p \iff x - 3y + 1 = 0$$
$$[x; y] \in k \iff \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$$
  - ▶ Řešíme tedy soustavu dvou rovnic o dvou neznámých

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

- ▶ Vyšetřujeme množinu $p \cap k$, tj. hledáme body $[x; y]$ takové, že $[x; y] \in p \wedge [x; y] \in k$.
- ▶ Bod patří do nějakého objektu, splňují-li jeho souřadnice rovnici tohoto objektu:

$$[x; y] \in p \iff x - 3y + 1 = 0$$

$$[x; y] \in k \iff \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$$

- ▶ Řešíme tedy soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ... má dvě řešení.

Přímka a elipsa

Jestliže pro přímku p a elipsu k platí

- ▶ $p \cap k = \emptyset$, přímka p leží vně elipsy k a nazývá se **vnější přímka elipsy**.
- ▶ $p \cap k = \{P\}$, přímka p se **dotýká** elipsy k v bodě P a nazývá se **tečna elipsy** k .
- ▶ $p \cap k = \{P, Q\}$, přímka p **protíná** elipsu k v bodech P a Q a nazývá se **sečna elipsy** k .

Příklad 8.4 Určete vzájemnou polohu přímky $p : x - 3y + 1 = 0$ a elipsy $k : \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$.

- ▶ Vyšetřujeme množinu $p \cap k$, tj. hledáme body $[x; y]$ takové, že $[x; y] \in p \wedge [x; y] \in k$.
- ▶ Bod patří do nějakého objektu, splňují-li jeho souřadnice rovnici tohoto objektu:

$$[x; y] \in p \iff x - 3y + 1 = 0$$

$$[x; y] \in k \iff \frac{x^2}{4} + y^2 = 1$$

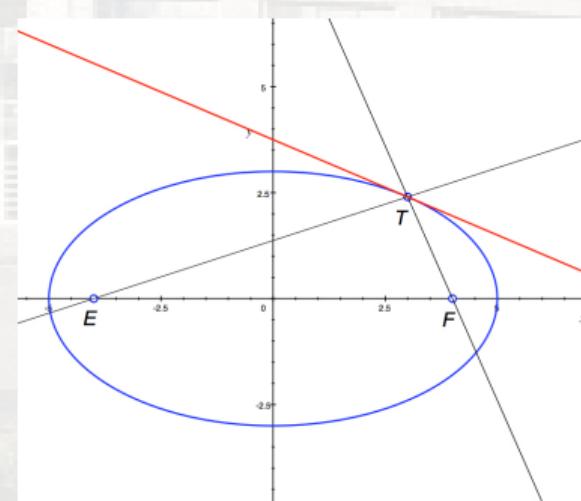
- ▶ Řešíme tedy soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ... má dvě řešení.

⇒ Přímka p je sečnou elipsy k .

Tečna elipsy

Tečna elipsy o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b v bodě $T = [x_T; y_T]$

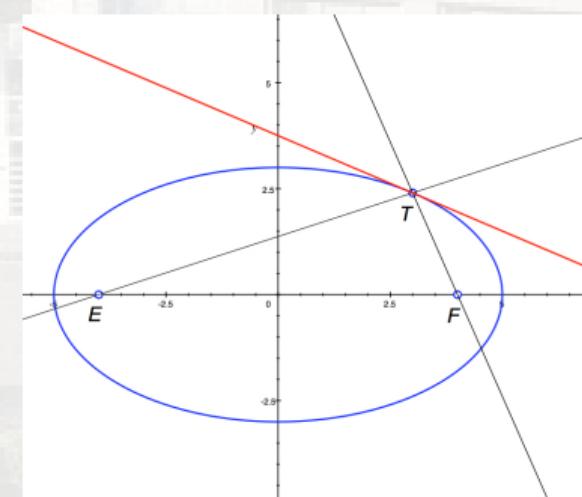
$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{a^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{b^2} = 1,$$

Tečna elipsy

Tečna elipsy o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b v bodě $T = [x_T; y_T]$

$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{a^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{b^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_x,$$

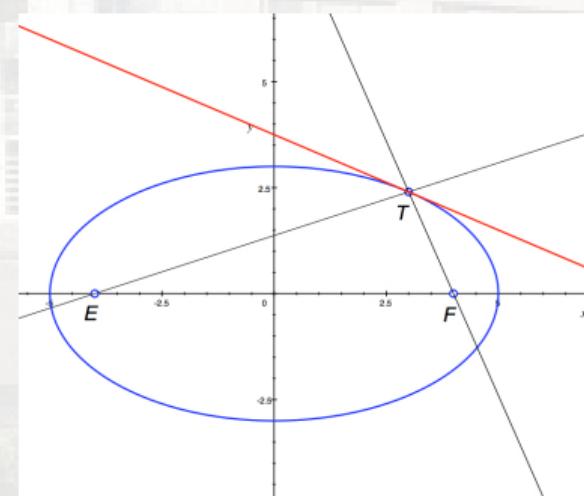

Tečna elipsy

Tečna elipsy o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b v bodě $T = [x_T; y_T]$

$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{a^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{b^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_x,$$

$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{b^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{a^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_y.$$

Tečna elipsy

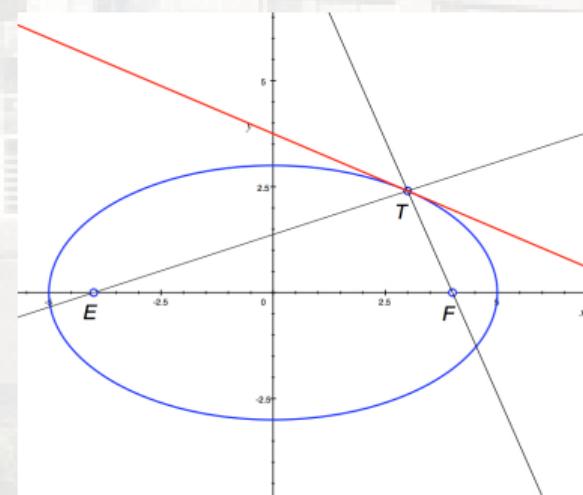
Tečna elipsy o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b v bodě $T = [x_T; y_T]$

$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{a^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{b^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_x,$$

$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{b^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{a^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_y.$$

Příklad 8.5 Najděte rovnici tečny t elipsy

$$k : \frac{(x - 2)^2}{10} + \frac{(y - 3)^2}{40} = 1 \quad \text{v bodě } T = [3; 9].$$

Tečna elipsy

Tečna elipsy o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b v bodě $T = [x_T; y_T]$

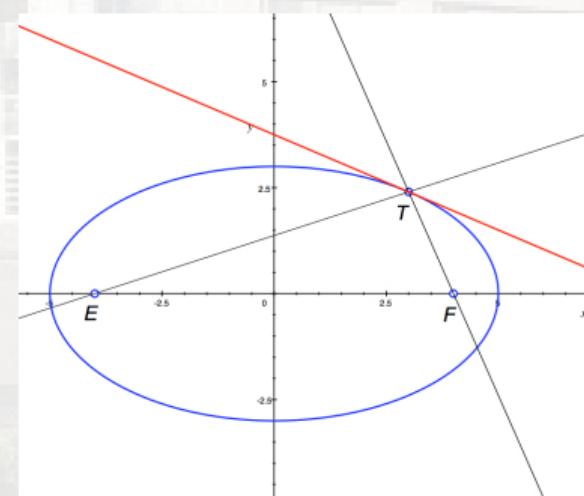
$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{a^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{b^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_x,$$

$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{b^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{a^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_y.$$

Příklad 8.5 Najděte rovnici tečny t elipsy

$$k : \frac{(x - 2)^2}{10} + \frac{(y - 3)^2}{40} = 1 \quad \text{v bodě } T = [3; 9].$$

$$\frac{(3 - 2)(x - 2)}{10} + \frac{(9 - 3)(y - 3)}{40} = 1$$

Tečna elipsy

Tečna elipsy o středu $S = [m; n]$ a poloosách a, b v bodě $T = [x_T; y_T]$

$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{a^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{b^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_x,$$

$$\frac{(x_T - m)(x - m)}{b^2} + \frac{(y_T - n)(y - n)}{a^2} = 1, \quad \text{je-li } AB \parallel o_y.$$

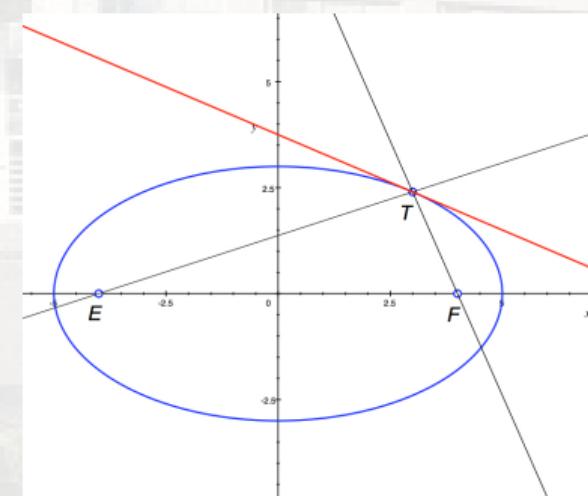
Příklad 8.5 Najděte rovnici tečny t elipsy

$$k : \frac{(x - 2)^2}{10} + \frac{(y - 3)^2}{40} = 1 \quad \text{v bodě } T = [3; 9].$$

$$\frac{(3 - 2)(x - 2)}{10} + \frac{(9 - 3)(y - 3)}{40} = 1$$

(dopočítejte)   :

$$t : \underline{\underline{2x + 3y - 33 = 0}}$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$,

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Současně platí $T \in k$,

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

- Současně platí $T \in k$, tj.
 $(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

- Současně platí $T \in k$, tj.
 $(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

$$(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

- Současně platí $T \in k$, tj.
 $(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

$$(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$$

$$\dots T = [-5; 1], T' = [3; 3]$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

- Současně platí $T \in k$, tj.
 $(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

$$(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$$

$$\dots T = [-5; 1], T' = [3; 3]$$

- Parametrická rovnice hledané tečny je $-4x - 16y - 4 = 0$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

- Současně platí $T \in k$, tj.
 $(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

$$(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$$

$$\dots T = [-5; 1], T' = [3; 3]$$

- Parametrická rovnice hledané tečny je $-4x - 16y - 4 = 0$

$$t : x + 4y + 1 = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

- Současně platí $T \in k$, tj.
 $(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

$$(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$$

$$\dots T = [-5; 1], T' = [3; 3]$$

- Parametrická rovnice hledané tečny je $-4x - 16y - 4 = 0$

$$t : x + 4y + 1 = 0$$

$$4x + 16y - 60 = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.6 Napište rovnici tečny k elipse $k : \frac{(x+1)^2}{32} + \frac{(y-2)^2}{2} = 1$, která je kolmá k přímce $p : 4x - y + 5 = 0$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$\frac{(x_T + 1)(x + 1)}{32} + \frac{(y_T - 2)(y - 2)}{2} = 1$$

$$(x_T + 1)(x + 1) + 16(y_T - 2)(y - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + x_T + 1 + 16(y_T - 2)y - 32(y_T - 2) = 32$$

$$(x_T + 1)x + (16y_T - 32)y + c = 0$$

s normálovým vektorem $\vec{n}_t = (x_T + 1; 16y_T - 32)$.

- Protože $\vec{n}_p = (4; -1)$ je normálovým vektorem přímky p , musí platit $\vec{n}_t \perp \vec{n}_p$, tj.

$$\vec{n}_t \cdot \vec{n}_p = 0$$

$$(x_T + 1; 16y_T - 32) \cdot (4; -1) = 0$$

$$4x_T + 4 - 16y_T + 32 = 0$$

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

- Současně platí $T \in k$, tj.
 $(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$x_T - 4y_T + 9 = 0$$

$$(x_T + 1)^2 + 16(y_T - 2)^2 = 32$$

$$\dots T = [-5; 1], T' = [3; 3]$$

- Parametrická rovnice hledané tečny je $-4x - 16y - 4 = 0$

$$t : x + 4y + 1 = 0$$

$$4x + 16y - 60 = 0$$

$$t' : x + 4y - 15 = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

► Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

- Současně platí $T \in k$,

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

- Současně platí $T \in k$, tj. $5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

- Současně platí $T \in k$, tj. $5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

$$\underline{5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0}$$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

- Současně platí $T \in k$, tj. $5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

$$\begin{array}{r} 5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0 \\ \hline \end{array}$$

$$\dots T = [2; -\frac{5}{3}], T' = [-2; -\frac{5}{3}]$$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

► Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

► Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

► Současně platí $T \in k$, tj. $5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0$

► Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

$$\underline{5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0}$$

$$\dots T = [2; -\frac{5}{3}], T' = [-2; -\frac{5}{3}]$$

► Parametrická rovnice hledané tečny je

$$5 \cdot 2 \cdot x + 9 \cdot \left(-\frac{5}{3}\right) \cdot y - 45 = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

- Současně platí $T \in k$, tj. $5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

$$\underline{5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0}$$

$$\dots T = [2; -\frac{5}{3}], T' = [-2; -\frac{5}{3}]$$

- Parametrická rovnice hledané tečny je

$$5 \cdot 2 \cdot x + 9 \cdot \left(-\frac{5}{3}\right) \cdot y - 45 = 0$$

$$\underline{\underline{t : 2x - 3y - 9 = 0}}$$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

- Současně platí $T \in k$, tj. $5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

$$\underline{5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0}$$

$$\dots T = [2; -\frac{5}{3}], T' = [-2; -\frac{5}{3}]$$

- Parametrická rovnice hledané tečny je

$$5 \cdot 2 \cdot x + 9 \cdot \left(-\frac{5}{3}\right) \cdot y - 45 = 0$$

$$\underline{t : 2x - 3y - 9 = 0}$$

$$5 \cdot (-2) \cdot x + 9 \cdot \left(-\frac{5}{3}\right) \cdot y - 45 = 0$$

Tečna elipsy

Příklad 8.7 Najděte tečny k elipse $k : 5x^2 + 9y^2 - 45 = 0$ z bodu $Z = [0; -3]$.

- Označíme-li $T = [x_T, y_T]$ bod dotyku, má tečna rovnici

$$t : 5x_T x + 9y_T y - 45 = 0.$$

- Protože $Z \in t$, platí $5x_T \cdot 0 + 9y_T \cdot (-3) - 45 = 0$

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

- Současně platí $T \in k$, tj. $5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0$

- Souřadnice bodu T lze tedy najít jako řešení soustavy

$$y_T = -\frac{5}{3}$$

$$\underline{5x_T^2 + 9y_T^2 - 45 = 0}$$

$$\dots T = [2; -\frac{5}{3}], T' = [-2; -\frac{5}{3}]$$

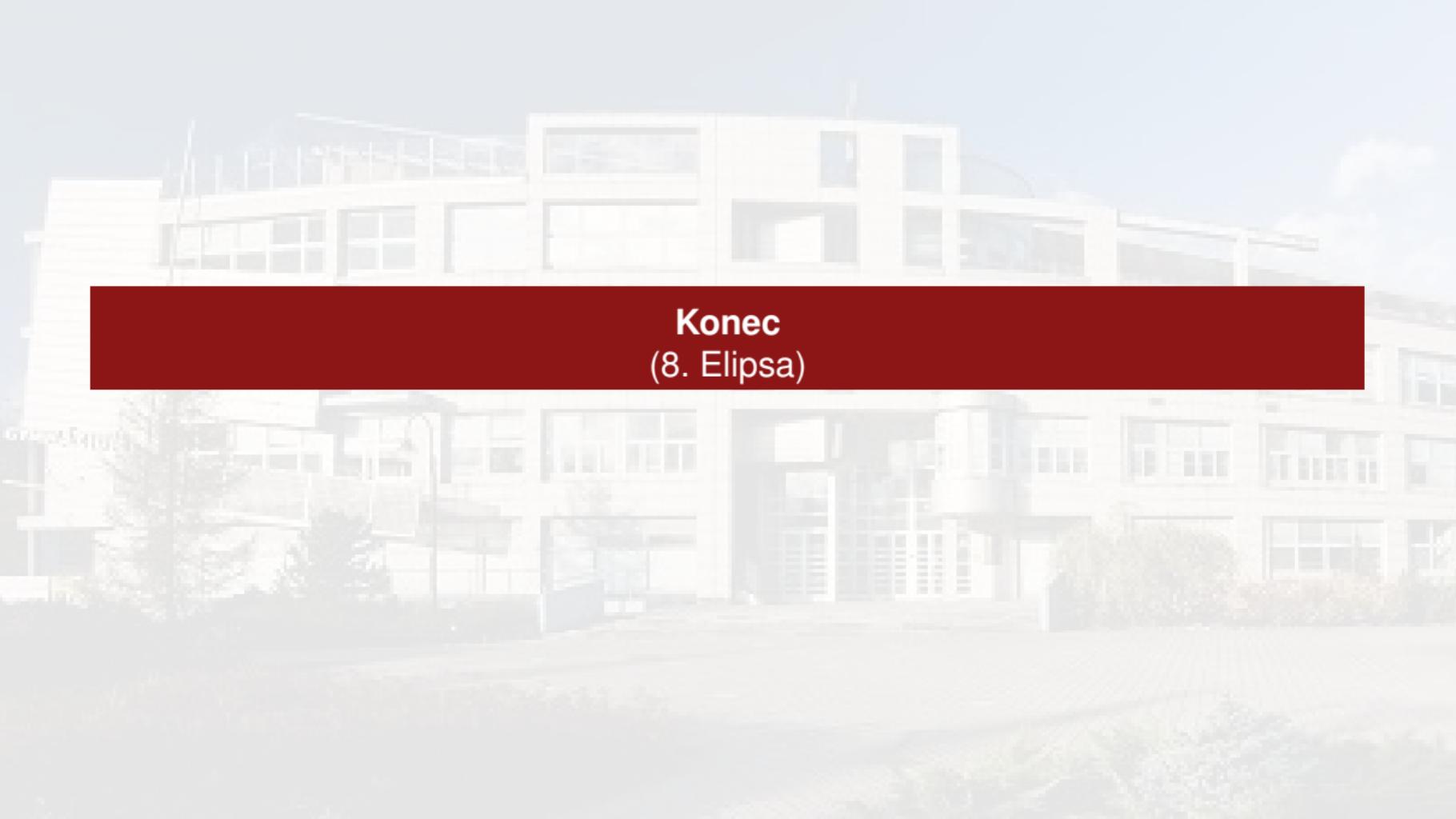
- Parametrická rovnice hledané tečny je

$$5 \cdot 2 \cdot x + 9 \cdot \left(-\frac{5}{3}\right) \cdot y - 45 = 0$$

$$\underline{\underline{t : 2x - 3y - 9 = 0}}$$

$$5 \cdot (-2) \cdot x + 9 \cdot \left(-\frac{5}{3}\right) \cdot y - 45 = 0$$

$$\underline{\underline{t' : 2x + 3y + 9 = 0}}$$

Konec
(8. Elipsa)